

*До уваги керівників суб'єктів господарювання
та мешканців міста.*

Рубіжанська міська рада звертається з проханням до всіх суб'єктів господарської діяльності та мешканців міста провести посилені заходи по видаленню амброзії на закріплених територіях та територіях, що знаходяться у власності.

Амброзія (Ambrosia) відноситься до ряду однорічних і багаторічних трав'янистих рослин, рідше напівкущів родини Складноцвіти і налічує 30 видів. Поширена переважно в Америці, деякі види занесені до інших регіонів, зокрема в Європу. В Україні один вид - Амброзія полинолиста (*A.artemisiifolia*) потрапив з Північної Америки, який був вперше виявлений в 1925 році.

Цей вид поширений у Дніпропетровській, Донецькій, Закарпатській, Запорізькій, Київській, Кіровоградській, Луганській, Миколаївській, Одеській, Харківській, Черкаській, Чернівецькій областях.

Полинолиста Амброзія – це однорічний злісний карантинний бур'ян заввишки 20 - 180 (250) см, з міцною кореневою системою, яка проникає в ґрунт до 4 метрів, зневоднюючи і виснажуючи його. При середній густоті рослина забирає з одного гектару землі до 2 тис. тонн води. З кожним роком амброзія поширюється на нові території, утворюючи при цьому велику надземну масу і заглушує культурні посіви.

Стебло у рослини прямостояче, розгалужене, листя з вузькими частками, черешкові, верхні – перистороздільні, нижні – двоперистороздільні, квіти одностатеві. Вся рослина сіруватого кольору від густого щетинистого опушення. Кошики з тичинковими квітками яйцевидні або напівкулясті,

зібрані у колоскові суцвіття. Маточкові кошики одноцвіткові, розміщені по 1 - 3 у пазухах верхніх листків або біля основи тичинкових суцвіть.

Росте в посівах різних культурних рослин. А також по шляхах, біля будинків та смітників, на пустищах, старих кладовищах, відвалах різних порід, залізничних насипах, у місцях, де порушений ґрунтовий та рослинний покрив (новобудови, довгобудови) або завезено новий ґрунт з інших місць, у долинах річок тощо. Захоплює погано оброблені поля, городи, виноградники, баштани, сади, занедбані газони.

Діапазон пристосування цієї рослини дуже великий, а людина своєю недбалістю та безгосподарністю створює найсприятливіші умови для інтенсивного її розмноження.

Розмножується амброзія насінням, яке визріває у серпні – вересні, легко обсіпається, засмічуючи ґрунт. Одна добре розвинута рослина може дати до 100 тисяч зернят. Схожість зберігає до 10 - 15 років, при сприятливих умовах до 30 - 50 років. У кінці квітня – на початку травня насіння дружно проростає.

Амброзія, як чужинка, не має природних ворогів (тварини амброзію не їдять) і відзначається великою біологічною активністю. Вона здатна заглушити та витіснити не тільки культури, а й дикорослі рослини, захоплюючи таким чином нові земельні ділянки і площі.

Спостерігаючи за амброзією можна сказати, що вона справжній „зелений агресор”. Успішно витісняє гравілат, вероніку, злаки, подорожник, ромашку, череду та рослини, які прикрашають ландшафт.

Цвіте амброзія з середини серпня до кінця жовтня. Під час цвітіння ця рослина дуже небезпечна: пилок викликає у людей алергію (підвищення температури, сльозотечу, кон'юнктивіт, погіршує зір і може викликати набряк легенів), медики називають це амброзійним полінозом або сінною

пропасницею. Слід додати, що у цей період від її пилку страждають астматики, у яких загострюються приступи бронхіальної астми.

Поширенню захворювання можуть сприяти погодні умови: спека, роза вітрів тощо. Ефективних ліків поки що не існує. Єдиний вихід — триматися подалі від амброзії полинолистої поки вона квітує. Потрібно відмовитись від прогулянок за містом, по можливості не виходити з дому у спеку та у вітряну погоду. Для прогулянок краще вибирати похмурі та дощові дні. Натягнути на вікна марлеві сітки, постійно їх змочувати та міняти кілька разів на день. На вулиці користуйтеся сонячними окулярами. При поверненні додому рекомендується прийняти душ, промити ніс та очі.

Заходи боротьби.

Знищення амброзії полинолистої, як карантинного бур'яна, підлягає загальній комплексній системі боротьби з бур'янами в культурних посівах.

Система заходів, як складова частина загального агротехнічного комплексу прийомів по вирощуванню с.-г. культур, передбачає застосування різних методів: карантинні, агротехнічні, механічні та хімічні заходи.

– *запобіжні заходи*. Старанне очищення посівного матеріалу від насіння амброзії, луцення стерні, періодична глибока оранка, досходова культивация. Насінний матеріал, очищений від карантинних бур'янів, передають на аналіз до Державної насінної інспекції для встановлення його кондиційності.

– *суворий карантинний контроль*. Виявляють карантинні бур'яни, обслідуючи всі земельні угіддя та складаючи карти забруднення, і визначають необхідні методи боротьби. Перше обстеження полів навесні доцільно проводити після сівби до появи сходів ярих культур, а подальші у період від з'явлення сходів висотою 12-15 см. Посіви озимих культур обстежують восени на початку фази кушення та навесні до фази повного кушення. Друге обстеження полів проводять перед збиранням врожаю або зразу після цього з метою планування способів осіннього та весняного передпосівного обробітку ґрунту і застосування гербіцидів.

– *механічні заходи*. Проводять регулярні рейди по приватних садибах, по підприємствах та установах, виявляючи осередки поширення амброзії, знищують рослини до початку цвітіння: скошують, виривають (починаючи з ранньої весни) і компостують, не даючи можливості цвісти та плодоносити, адже вона розмножується тільки насінням. Якщо до цвітіння рослини не ліквідовані, треба перечекати період цвітіння, поки не утворяться зелені плоди. І саме в цей час скосити або вирубати і обов'язково спалити, щоб не висипалось насіння.

– *хімічні заходи*. Контроль за правильним застосуванням хімічних заходів здійснюють у великих господарствах особи, що мають спеціальну

фахову освіту. Фермери та господарі присадибних ділянок повинні точно дотримуватися регламентів, зазначених у спеціальних рекомендаціях, інструкціях. Використовують препарати, що зазначені у „Переліку Укрдержхімкомісії України”.

Вести боротьбу з цією злісною карантинною рослиною треба усім разом: санепідемстанції, екологічній службі, адміністративно-технічній інспекції, квартальним комітетам, підприємствам, навчальним закладам, громадськості.

Стаття 22 Закону України „Про забезпечення санітарного та епідемічного добробуту” „зобов’язує утримувати земельні ділянки та території в належному санітарному стані не тільки органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, але й всіх громадян”.

Нагадуємо, що за невиконання заходів з боротьби з карантинними рослинами на підставі ст. 52 КУпАП передбачена адміністративна відповідальність – штраф на громадян від двадцяти до вісімдесяти не оподаткованих податком мінімуму доходів громадян та на посадових осіб, громадян – суб’єктів підприємницької діяльності – від п’ятдесяти до ста не оподаткованих податком мінімуму доходів громадян.

Закон України

„Про забезпечення санітарного та епідемічного добробуту”

Стаття 5. Обов'язки громадян

Громадяни зобов'язані:

піклуватися про своє здоров'я та здоров'я і гігієнічне виховання своїх дітей, не шкодити здоров'ю інших громадян;

брати участь у проведенні санітарних і протиепідемічних заходів;

проходити обов'язкові медичні огляди та робити щеплення у передбачених законодавством випадках;

виконувати розпорядження та вказівки посадових осіб державної санітарно-епідеміологічної служби при здійсненні ними державного санітарно-епідеміологічного нагляду;

виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя.

Стаття 7. Обов'язки підприємств, установ і організацій

Підприємства, установи і організації зобов'язані:

за пропозиціями посадових осіб державної санітарно-епідеміологічної служби розробляти і здійснювати санітарні та протиепідемічні заходи;

у випадках, передбачених санітарними нормами, забезпечувати лабораторний контроль за виконанням вимог цих норм щодо безпеки використання (зберігання, транспортування тощо) шкідливих для здоров'я речовин та матеріалів, утворюваних внаслідок їх діяльності викидів, скидів, відходів та факторів, а також готової продукції;

на вимогу посадових осіб державної санітарно-епідеміологічної служби надавати безоплатно зразки використовуваних сировини і матеріалів, а також продукції, що випускається чи реалізується, для проведення державної санітарно-епідеміологічної експертизи;

виконувати розпорядження і вказівки посадових осіб державної санітарно-епідеміологічної служби при здійсненні ними державного санітарно-епідеміологічного нагляду;

усувати за поданням відповідних посадових осіб державної санітарно-епідеміологічної служби від роботи, навчання, відвідування дошкільних закладів осіб, які є носіями збудників інфекційних захворювань, хворих на небезпечні для оточуючих інфекційні хвороби, або осіб, які були в контакті з такими хворими, з виплатою у встановленому порядку допомоги з соціального страхування, а також осіб, які ухиляються від обов'язкового медичного огляду або щеплення проти інфекцій, перелік яких встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я;

негайно інформувати органи державної санітарно-епідеміологічної служби про надзвичайні події і ситуації, що становлять загрозу здоров'ю населення, санітарному та епідемічному благополуччю;

відшкодовувати у встановленому порядку працівникам і громадянам шкоду, завдану їх здоров'ю внаслідок порушення санітарного законодавства.

Власники підприємств, установ і організацій та уповноважені ними органи зобов'язані забезпечувати їх необхідними для розробки та здійснення санітарних та протиепідемічних (профілактичних) заходів санітарними нормами.

Стаття 22. Вимоги до жилих та виробничих приміщень, територій, засобів виробництва і технологій.

Органи виконавчої влади, місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни зобов'язані утримувати надані в користування чи належні їм на праві власності жилі, виробничі, побутові та інші приміщення відповідно до вимог санітарних норм.

У процесі експлуатації виробничих, побутових та інших приміщень, споруд, обладнання, устаткування, транспортних засобів, використання технологій їх власник зобов'язаний створити безпечні і здорові умови праці та відпочинку, що відповідають вимогам санітарних норм, здійснювати заходи, спрямовані на запобігання захворюванням, отруєнням, травмам, забрудненню навколишнього середовища.

Органи виконавчої влади, місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни зобов'язані утримувати надані в користування чи належні їм на праві власності земельні ділянки і території відповідно до вимог санітарних норм.

Відділ з мобілізаційної роботи,
цивільного захисту
та сприяння правоохоронним органам